

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Appendix De Sigillo Confessionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

de penit. sect. 6. n. 76. quidquid dicat Portella & Diana citati ibidem ab eodem num. 95. Ratio est, tum quia nemo potest commutare præceptum Superioris, etiam in melius: v. g. non potest fidelis commutare auditionem Missæ die festivo in opus quodlibet illa auditione excellentius; quia non est Superior: tum quia in casu nostro illud opus, quod à Confessario imponitur, elevatur virtute clavium, ad hoc, ut sit opus Sacramenti; non verò illud à te susceptum.

16 Dices. At est sententia probabilis, quod quilibet possit sibi commutare votum in opus æquale, vel saltem in melius. Respondco. In voto ipse vovens est loco Superioris sibi legem voti imponens: & opus ex voto non debet elevari virtute clavium: quæ aliter se habent in casu penitentiarum, ut dictum est.

§. II. An alius Confessarius possit commutare penitentiam, audita Confessione.

17. **P**otest esse difficultas, vel Primò de Confessore æquali, hoc est Confessore, qui valet absolvere eadem peccata, quæ potuit prior. Secundò de Confessore inferiori, hoc est, qui non valet absolvere eadem peccata, quia scilicet sunt reservata, quæ tamen potuit prior, quia erat vel Superior vel delegatus ad reservata.

18. Quoad Primum, Confessor secundus æqualis, si audiat eandem Confessionem; quam audiit prior; potest commutare. vel minuire penitentiam. Ita Suar. disp. 28. sect. 20. num. 4. & communiter Recentiores. Ratio est, quia secundus Confessor succedit loco prioris; quare sicut prior poterat minuire Penitentiam à se datam sic poterit hic posterior.

19. Quoad secundum, licet probabilius sit cum Delugo disp. 25 de penit. sect. 6. n. 103. non posse, quia inferior non potest, propter limitationem absolvendi, quam habet, succedere loco Superioris: tamen, quia ablata reservatione per primam absolutionem, jam illa peccata non sunt ulterius reservata: potest dici quod jam inferior, respectu istius penitentis, habet sufficientem iurisdictionem, & consequenter, ex Vasquez, Henr. Navar. citatis à Delugo ibid. n. 104. poterit, audita Confessione, etiam & hic commutare vel minuire penitentiam.

§. III. An possit alius Confessarius commutare penitentiam, non audita Confessione?

20. **C**ertum est ex Delugo ibid. n. 100. posse secundum Confessarium declarare primam penitentiam non obligare, quando erat irrationabilis, vel quando postea, casu aliquo, est irrationabilis reddita. Immo id poterit quilibet vir doctus deliberare: quia non est actus iurisdictionis.

21. Difficultas igitur est, an quando alius Confessarius, sive Superior, sive iuxta paulo ante dicta, inferior, velit commutare, vel minuire penitentiam, id debet semper facere, audita iterum Confessione peccatorum, pro quibus fuit imposita.

22. Dico: licet probabilius sit cum Vasq. Suar. Fil. liuc. Delugo, Fernandez, Coninch. Reginal. citatis ab eodem Delugo lib. cit. n. 108. debere id facere, audita iterum Confessione; tamen est etiam probabile posse, non audita. Sic Navarrus, Toletus, Sà, Rodriguez Valerus, alique; quos citat sequiturque Diana parte 1. tr. 15. ref. 3. Ratio est, quia secundus Confessarius, cum sit Medicus, & Index penitentis; potest de tota simul causa, iuxta præsentem penitentis dispositionem, iudicare, prout magis videbitur expedire. De tota autem simul iudicat quando, nulla repetita Confessione, iudicat nunc non expedire talem penitentiam.

23. Ex quo sequitur, quod iustam ob causam, cum scilicet penitens secundo Confessario dicit se vel non posse, vel difficulter posse penitentiam explere; immo cum ipse Sacerdos advenit penitentem non implevisse,

timetque non impleturum; posse prout magis mino expedire ipsi videbitur, si non ob aliam rationem certè ad faciendum usum tanti Sacramenti, commutare penitentiam.

24. Idque non solum intelligo de penitentia vindicativa, hoc est satisfactiva pro peccata penitentia; sed de Medicinali, & præservativa: dum do in aliam Medicinalem, prout prudentis arbitrio pediens videbitur, commutatio fiat. Ita Bonacina penit. disp. 3. q. 4. sect. 3. p. 3. n. 5.

Num hic addit Io. Valerius in diff. vir. for. n. 13. diff. 13. hoc est, posse eundem Confessorem commutare penitentiam, etiam sine causa: quia sicuti fuit in arbitrio (intellige rationabili) illam potestatem, tam commutare; cum unaquæque res per causas suas per quas nascitur, per eandem dissolvatur: petitur commutatio ab alio Confessario, requiritur modo iam dicto.

§. IV. Quando commutari penitentia debet.

25. **S**uperest jam querere quando fieri debeat commutatio: in ipsa secunda Confessione, an post extra confessionem?

In quo certum sit, eundem Confessarium potest etiam à longissimo tempore: Ita Salas, quem sequiturque; Delugo de pen. disp. 25. sect. 6. n. 113. Ratio est, quia talis commutatio, cum pertinet ad iudicium ipsius Confessoris; semper faciet votum præterita Confessione; atque adeo censetur penitentia ad idem Sacramentum, & fieri intra illud: ut enim satisfactio, quæ exhibita post longum tempus, non unum cum præcedente Confessione.

26. De alio, seu secundo Confessario certum non potest extra Confessionem commutare penitentiam, nisi alio iniunctam. Sic Delugo de pen. disp. 24. sect. 6. n. 110. Ratio est, quia Sacerdos non est Index, nec ullam habet potestatem, nisi dum est in hoc tribunal, sed modo censetur esse talis, nisi dum administrat Sacramentum, ergo, &c.

27. Dices. At votum commutari potest, alio modo à Censuris fieri item potest, extra Sacramentum. Respondeo: posse quidem quia id dependet, ex eadem ibid. solum à potestate, quam habet summus Pontifex, quæ aliquando communicat aliis: at commutatio penitentiarum procedit ex potestate Sacramentali, ut etiam est.

APPENDIX
AD METHODVM EXPEDITÆ

Confessionis P. Thomæ Tamburini, Societatis Iesu.

DE SIGILLO EIVSDEM.

Appendicem de Sigillo Confessionis Sacramenti instituo, quam præcedenti Confessionis meæ convenire, mihi per amice significavit R. P. Thomas Tamburinus, Societatis Iesu, meamque lucubrationum benemerentissimus Mæcenas. Eiusmodi nutus pro iussionibus habeo.

C A P V T I.

Quid sit, & ex qua Confessione oriatur Sigillum.

1. **S**igillum, de quo hic agimus, est obligatio, quæ quis obstringitur rem in Confessione Sacramentali auditam alto silentio prorsus obvoluere, & quæ

Sigillo munitam habere. Ita Vasq. Hentiquez, Coninch. max citandi. Differt à secreto naturali præsertim in eo, quod in hoc nonnulli se offerunt casus, in quibus ipsi negligi potest. immo & debet, at in Sigillo Confessionis nullus omnino huiusmodi casus agnosci potest.

1. Dixi (in confessione sacramentali) in ea enim & sola inducitur hæc obligatio, & idque ex jure positivo Christi, qui merito in eo Tribunali allata arctissimo silentio premenda voluit, ne odiosa redderetur Confessio, neve Fideles ab illa transversum, ut aiunt, iungam retardarentur. Ita Vasq. de penit. 93. art. 4. dub. 1. n. 10. Hentiq. lib. 6. c. 19. n. 3. Coninch. de pen. d. 9. dub. 2. n. 34.

2. Fiet autem odiosa, etiam quando, veluti indeterminate, ea Penitentem offenderet: offenderet autem, si in aliquo tandem casu possent audita in Confessione profecti, licet enim hic casus ad penitentem tunc forte non spectaret; tamen timet, quod aliquando ad ipsum pertineret, merito eundem à Confessione revocaret.

3. Ex dictis habes; si quis alicui extra Confessionem, & sine ordine ad illam sua peccata narret, suave oculta negotia sub Sigilli Confessionis pacto communicet: tametsi ex utraque parte admitatur conventio: habet, inquam, non teneri ad Sigillum, sed ad secretum naturale dumtaxat. Idem erit si Confessionem illicitas coram Sacerdote, à quo scis te absolvi non posse, sive quia jurisdictione careat, sive quia tibi voluntas deest suscipiendi Sacramentum penitentiae; sed vel loquendi vel convitiandi Confessarium, vel eundem excitandi ad aliquod crimen, vel agendi quid simile. Ratio horum est illa, quia in hisce casibus res in Confessione Sacramentali excepta nequaquam est.

4. Contra, adest obligatio Sigilli quotiescumque confitetur quis sub spe doloris, pro ut oportet, concipiendi, licet Confessionis initio fortasse co fuerit animo delictorum: & in universum, quoties quis, sive valide, sive invalide, clavibus Ecclesiae se subiicit, animo Sacramentum suscipiendi. Ratio est, quia ex ea voluntate, qua aliquo tandem modo intenditur absolutio Sacramentalis, fit, ut cognitio ratione illius conquesta, non nisi ex vi Sacramenti conquesta censeatur.

CAPVT II.

Quanta sit obligatio Sigilli.

1. Tanta est; ut in nullo prorsus casu, etiam ob quam Confessoris iustam defensionem, etiam ob quodcumque penitentis bonum, nisi ex eadem penitentis (utpote in cuius favorem induta est) expresso, libereque consensu violari possit. Ita Delugo de penit. d. 23. sect. 5. n. 115.

2. Violatur autem absque dubio, si de auditis in Confessione Confessor sermonem misceat cum altero à penitentem nam si de iisdem, cum eodem penitente colloquitur: dicam c. 5. Consensus insuper expressus esse debet, sive verbo detur, sive facto. Sic Ragander. 2. 2. Encl. præp. lib. 6. c. 1. n. 14. alique max citandi, facto inquam, cum Bonacin. de pen. d. 5. q. 6. sect. 5. p. 4. n. 10. quod consensus actuali aequipolleat: quale esset si penitens extra Confessionem inciperet loqui de re allata in Confessione: postea enim & tu prosequi, cum ipsum incipere sit expressa confessio: Quare non sufficit tibi persuadere auditorum notionem minus ingratam fore penitenti, id enim retardaret à Confessione, cum possit semper in quod ingratissimum est. Libet item consensus etio. Sic idem, & Hentiq. lib. 3. de penit. cap. 23. num. 1. sine non ergo dolo, non minis, non metu reverentia extortus; nam secus prinde esset in ordine ad mores, ac si nullus assensus præcessisset. Quemadmodum autem libet non est penitenti licentiam concedere revelandi; sic & concessum, cum libuerit revocare, liberum eidem esse

Paris I.

non est ambigendum. Sic Sà genuinus v. Confessor. n. 3. 2. expurg. n. 30. Fag. l. c. n. 18. Laym. lib. 5. Tr. 6. c. 14. n. 15.

3. Si casuspiam, immo regni extremum urgeat delictum, patefacere non licet criminolum penitentem: Solum, instante gravi alicuius periculo, potes: & juxta charitatis regulas alstringeris generatim admonere eum, ad quem pertinet; modo non subit periculum quidpiam contra penitentem suspicandi. Quod autem arceus sit penitens ab absolutione, nisi, si possit, obviet vel per se vel per alium similibus periculis, pro certo est. Prudens dico (penitens:) nam utrum Confessario incumbat in se, ex licentia penitentis, suscipere ejusmodi onus obviandi, disputavi supra in Metho. do Confess. lib. 3. c. 9. §. 4.

5. Præterea si de peccato noto in Confessione, vel à supremo ipso iudice, interrogeris, illud negare etiam cum juramento, intellecta aliqua mentis restrictione potes & debes; quamvis, sine ulla omnino restrictione interna, loqui jubeat, qui interrogat. Ita Doctores citate & passim.

6. Denique, si Confessor forte peccavit dum alicuius Confessionem excepit, nec possit ejusmodi suum errorem confiteri, nisi suo penitente detecto, potest, obligaturque non integre confiteri: enarret cætera peccata, & leat de hoc, donec detur copia Confessoris, qui penitentem non cognoscat; arctiorem enim obligationem, inducit Sigillum, quod bonum universale spectat, quam integritas materialis Confessionis.

CAPVT III.

Quenam cedant sub Sigillum.

Peccata, laus, Confessio, penitentia imposita.

1. Certum est Primo, omnia mortalia etiam in universum, & omnia venialia sigillatim, si significetur penitens, cadere sub Sigillum; non vero venialia, generatim. Ita Doctores citati, & passim. Ratio illius est, quia sic redditur Confessio odiosa, cum ea de penitente sciri, in ipsius injuriam redundare, vel soleat vel possit. Ratio huius est, quia nulla in hoc apparet injuria: cum per se notum sit, ut qui confitetur; talem aliqua venialia confiteatur. Id tamen persæpe periculo expositum esse fateor, ut si in concursu v. g. duorum, dum files de uno, sic prædices de altero, Hic non est confessus nisi venialia, idemque evenit non raro si unum tantummodo laudes; tacendo enim de altero videris de eodem aliquid gravis momenti cognovisse. In concursu (inquam:) nam scotism non facile apparet tale periculum, si quis in hanc formam proferat. Hic mihi confessus est multa, vel gravia venialia. Sigillum frangit, quia id cedit in vituperium tandem aliquid penitentis. Ita Hurtad. de pen. d. 12. diff. 4. alique. Immo si quis nem confessus sit secreto, & tu palam dicas, Hinc mihi est confessus; vercor cum Reginal. T. 1. lib. 3. c. 4. num. 54. ne al Sigilli fractionem accedas cum id ingratum supponitur penitenti; & forte ejus consuetus Confessor, vel alij, quid grave de ipso suspicabuntur, ex eo judicio quod alium à suo clanculum adierit. Huc reducitur, si Confessor revelet penitentiam penitenti impositam, vel publice peragendam imponat, seu gravem, id est quæ consuevit injungi pro mortali, qualis nunc esse (ait Diana Tr. 11. ref. 31.) corona Beatissimæ Virginis, non vero unicum Misere: quia hoc loquendi modo præbatur, ut dictum est, occasio grave quidpiam adversus penitentem suspicandi.

Peccata in genere, ut audita, & quid ut audita in tali loco

2. Non erit autem contra Sigillum peccata audita, etiam signatè ut in Confessione audita, absque

E. 4. 110

ullo periculo quid coniciendi adversus poenitentem; narrate: id tamen propter periculum quod fortasse latet, rudiusque scandalum, reprehenderem cautius: Atque hoc quidem scandalum communiter adesse, quando dicitur, *Hoc audiui in Confessione*, docet Fagund. 2. *Eccl. precep. lib. 6. c. 5. num. 11. sine.* Verum est temperatius, quia in nostra ætate tam culta, pauci admodum sunt quos vera de hac re solidaque doctrina prætereat.

4. Quid si detegatur locus vel familia, ut si Confessarius sic enunciet, *Eo in loco solet hoc peccatum committi*

Dico, si id evulgetur de loco magno, non esse contr. Sigillum, esse, si parvo. Sic Delugo l. c. sect. 3. num. 63. Alique, quidquid dicant alij apud Dianam p. 2. Tr. Miss. 1. alias 15. ref. 13. Ratio est, quia nulla sit injuria, si de numerosa civitate affirmetur ibi perpetrari peccata, sit, si de raro populo, vel familia, quæ certe ex illo dicto infamia notaretur. Immo iniuste item notaretur, tamen si id dicendi concessisset licentiam poenitens; quia ipse utpote natus, cedere nequit juri totius familie. Merito ergo Torrianus de poen. q. 11. art. 1. d. 33. d. 1. apud Dianam p. 2. Tr. 11. ref. 15. reprehendit Superiorem localem, qui Provinciali forte dicat *In hac domo seu Collegio sæpe postulari licentia absolventi a reservatis*, quia nimirum id redundat in ignominiam, & non raro in damnum domus: Vide infra cap. 4. n. 2. ubi fatebimur non fieri improbabile, id non esse contra Sigillum, si dictæ licentiæ postulari extra Confessionem fuerint.

Peccata publica.

5. **C**ertum sit Secundò, peccata poenitentis etiam publica tacenda esse. Sic Sotus in 5. dist. 18. q. 4. art. 5. Immo si seivisti aliunde, quamvis non pecces, quantum est ex vi Sigilli; si ea alijs palam facias; tamen id tibi caute præstandum est, ne ostiatur scandalum, nève limites notitiæ extra Confessionem habitæ transcendatur. Duobus item qui poenitentem de iisdem peccatis se accusantem audiverunt, non licet de illis invicem colloqui; quia uterque Sigillo obstrictus æqualiter est. Delugo dicta dist. 13. sect. 5. n. 28.

Complices, obiecta peccati, &c.

6. **C**ertum est tertio, omnes circumstantias peccatorum, & omnes complices cadere sub Sigillum. Idem de obiectis peccatorum. Ita Doctores citati, & passim. Dicit v. g. poenitens se oblocutum esse contra Bertæ adulterium, obferenda est Sigillo tum oblocutio, tum adulterium, quod est oblocutionis obiectum seu materia. Nisi id ita esset, evaderet satis odiosa Confessio. Vide paulò post num. 14.

7. Quid si poenitens expressam concedat veniam Confessori complicem revelandi, (idem erit de obiecto) si illum revelat Confessor, frangente Sigillum? Frangere docet Vasquez de poen. q. 9. art. 4. dub. 5. in 5. quia sacrum Sigillum urget in favorem complices, nec solius poenitentis; ut sic universa casu, quæ agitur in Confessionis Tribunali, sit strictissimo silentio obvolvenda. Non frangere docet Suarez de poen. d. 4. sect. 3. n. 7. (esto peccetur, si quid prodatur unde complices honor deturpatur) quia Sigillum obligat in favorem dumtaxat poenitentis; si ergo cedit juri suo, non est cur complices factum Sigillo gaudeat. Vtraque sententia probabilis: illa Vasquez probabilior, quia magis Sigillo favens.

8. Vnum hic adverte, posse quidem Confessarium, habita facultate à poenitente, complicem monere, reprehendere, &c. nisi quando illa notitia esset injusta & contra Religionem; sed duos scrupulos esse vitandos ex Suar. l. c. sect. 4. num. 4. & 5. quidquid dicat Tanner. de poen. d. 6. q. 9. dub. 6. n. 146. alterum, ne Confessarius facile ad hoc se ingerat, de qua re diximus supra in Method. Confess. lib. 3. c. 9. §. 4. alterum, ne nimio zelo ductus eam licentiam facile à junioribus exposcat: in his enim non raro extoræ concessionis periculum latet.

Peccatum committendum.

9. **C**ertum sit quindò ex Fag. Coninch. Caput Dianam p. 6. Tr. 11. ref. 25. peccatum committendum, v. g. conceptam voluntatem interminicium, si fateatur Confessario à poenitente, idem animo peccatum eluendi, sed illud v. g. &c. ex dictis cap. 1. num. 4. non occludi Sigillo, aperiat animo utrumque confitendi, sive inclinat quæ ipse concipiendi dolorem, sive alio modo committi, esse Sigillo reprimendum. Ratio est, quia re casu nulla adest confessio Sacramentalis, cumque in posteriore.

Quæ per errorem ut necessaria quis faciat.

10. **C**ertum sit Sextò, ea quæ peccata non sunt, ut talia Confessori afferuntur: & tamen quæ necessaria vel utilia siue sunt, siue non sunt, Malder. Tr. de Sigillo cap. 15. ab errante poenitente, ad explicandum suum peccatum, judicantur Sigilli materiam: quia jam ex vi confessionis Sacramentalis audiuntur.

11. Dices, ergo si poenitens ad suum crimem mendum, dicat se esse Sacerdotio initiatum, Religiosum, conjugatum, Militem, &c. Confessor geret hæc divulgare, quod certe nimis est scrupulosum.

12. Respondco, hac in re discretionem opus esse. enim dicuntur ut necessaria vel utilia ad explicandum peccati, duplicis generis esse possunt. Nonnulla sunt modi, ut ægè ferat poenitens si illa sciatur, nam v. g. si noscantur, nihil laboret poenitentia, si divulgati possunt, hæc non item, ex Delugo de poen. sect. 3. num. 57. quia ex horum, non vero illorum ratione sit odiosa confessio. Quare si scire esse v. g. conjugatum, nihil obicit poenitenti, prout liber, id est, at si obicit, ut quia v. g. ejus Dominus carissimum non uxorum expetit, edicere tibi nequaquam licet.

Defectus naturales.

13. **H**inc solvitur ea celebris difficultas, An Confessor sit patentes facere defectus poenitentis, ex sola Confessione cognitos, v. g. spurium, ignobilem, ex genere Judæorum, &c.

Dico enim si ita à poenitente referantur, ut junctis colligatur eos esse communiter notos, potest fieri: secus, non posse. Ita idem ibid. Ratio est, quando sunt noti, præsumimus à poenitente non esse confessioni, nisi ut cognitis atque adeo parum abscurari, si manifesto sciatur, si ipse expresse non baret. At quando noti non sunt, id non præsumimus sic decernamus: magnum damnum à confessione committimus: cum quis non raro mallet seire se esse adulterum, quam spurium, vel Judæum, & beneficium petenti plus nocebit, seiri cum esse illegitimum quam adulterum. Scio quosdam cum Vasq. dub. 2. n. 2. minatur concedere ejusmodi promulgationem, sed sunt audiendi, quia clare id vergit in odium Sacramenti.

14. Rursus, ex his collige limitationem circa num. 6. de obiectis peccatorum. Si enim Joannes exprobratur se gavissimum esse de occisione facta ex rixa in foro publico, & alter se gavissimum esse de adulterio Bertæ: puto integrum esse Confessario non facere homicidium, rixamque Petri: non vero adulterium Bertæ. Ratio ducenda est ex dictis, quia illud homicidium poenitens supponit esse omnibus notum, tamen per accidens latebat Confessarium, adeoque videtur Sigillo committere: non sic adulterium, quod occultum per se est.

Dicere. Eum non absolvi.

15. **C**ertum sit septimò, esse contra Sigillum, quod neget Caëtanus verb. Confessio, facinor. dicere. Hic mihi confessus est, sed à me non absolvi.

superest, quando id suspicarentur ij, qui aliàs sciebant, sicut v.g. peccatur si sacerdos sciat ex Confessione unius complices, vinum Missæ veneno esse infectum, vel ipsum esse occidendum, seu dilapidandum dum domo exit: poteritne sacris non o perari, & domi se cohibere, si hinc advertant complices conjugationem ad aures Sacerdotis allatam ex Confessione unius ex ipsis fuisse?

4. Suarez aliique quos citat, sequiturque Fagundez *loc. cit. cap. 2. num. 5.* ait non posse Sacrum omittere, nec se includere domi; imò si sit in mortali; adhuc non possit tunc enim se providcat de contritione.

5. At Coninch. *loc. cit. dub. 4. num. 55. & 56.* Bonacin. *de penit. d. 5. q. 6. sect. 5. p. 4. num. 27.* citans Reginaldum Onuphr. Henric. Scotum *dist. 21. quest. 2. art. 2. ad 3. g. r. neraliter loquentem*, adòque etiam de non sociis: *Castr. de penit. p. 19. §. 3. num. 18.* Layman. *lib. 5. tract. 6. cap. 14. num. 21.* probabilis esse aiunt, possit, prout suæ vitæ expediatur: idque etiam si poenitenti ab aliis sociis mors, vel gravis mali periculum immineret. Illa prior sententia est nimis si vera, quamvis magis Sigillo favens hæc posterior est humanis rebus accommodatio, atque adeo magis excipienda. Ratio autem esse potest, quia aliud est factio ipso patfacere peccatum: aliud est, simulato aliquo pretextu, facere seu omittere aliquid, ex quo alij aliunde scientes sumant occasionem suspicandi peccatum esse confessum. Prius est omnino illicitum, posterius licitum est aliquando: imò non raro debitum, cum non sit ulla detectio nec verbo nec facto exhibitio. Non placet autem Delugo *de penit. disp. 23. sect. 5. num. 113.* dum asserit idem esse in his circumstantiis fugere Sacerdotem, dicere, *Mihi parata sunt insidia*: non placet inquam, hoc enim dictum per se significat insidias: at fuga, cum possit procedere ex variis capitibus, solum per accidens, ratione scilicet cognitionis aliunde à sociis habitæ, significat idem peccatum insidiarum. Quædam, quæ ad hoc argumentum facere videntur, quippe speculantium commentationes, legito si est otium apud laudatos. Legito item Th. Hurradum, à quo in multis, ut patet ex dictis dissentio.

§. II. An uti Confessarius dicta cognitione possit, quando solus poenitens advertit?

1. Hæc est gravissima, & inter cæteras molestissima questio; ad quam solvendam præmitto, triplici generis esse actus poenitenti ingratos, quos Confessarius ex vi cognitionis habitæ in Confessione posset exercere. Primi, qui versantur circa personam poenitentis, & quidem spectantes ad iustitiam punitivam, vel commutativam. Ut poenitentem castigare, tollere jus ipsi acquisitum, struere insidias, ut poenitens in delicto audito deprehendatur, negare debitum pecuniæ, &c. Secundi, qui versantur circa ejusdem personam, sed spectantes ad iustitiam distributivam, vel misericordiam, aliâque virtutem. Ut negare suffragium liberum ei, cui non negares, si ejus dignitas, vel peccata in confessione explorata tibi nequaquam fuissent; tollere ab eo officium ex se amovibile, quando ab ipso retinetur cum animæ suæ detrimento; ablegare poenitentem in alium locum, ubi degeret absque peccato: se, illi ostendere se veritatem, minusque gratè cum eodem loqui, ejusdem inopiæ data stipe non opitulari: famulum cognitum ex confessione furem, domo expellere: Sacramenta non ministrare, non porrigere Eucharistiam: non assistere matrimonio, quod poenitens nulliter contraheret: non colloqui cum excommunicato vitando, & cætera similia, quæ exercentur circa personas singulares & certas. Tertiij generis sunt actus omnes, qui non exercentur merè circa personam poenitentis, licet contra ipsam aliquando recurrant: Ut vigilantius Confessarium custodire res suas: servo furaci pecuniam, vel arcæ claves non committere: Superiorem claudere fores, unde idem novit, ex confessione aliquem de nocte furtim exire: Sacerdotem se domi continere, vel Missam non celebrare

quia in confessione scivit insidias; & similia, quæ muniter confueverunt esse positiones aliquorum poenitentium, quo posito poenitens absque suo aliquo incommodo impeditur, quo minus in peccato

2. Confulto autem dixi (actus poenitenti ingratos Confessarius enim propter fiduciam, v. g. quæ poenitens se gessit, omnia sui animi interiora, & que peccata detegendo; poterit ex Delugo *disp. 23. sect. 5. n. 102.* eidem ostendere signa magne excipere, beneficia confite, &c. quæ poenitens advertat hæc fieri propter expulsiōem confessione. Ratio est, quia ex una parte, ut supra non est fractio Sigilli collocutio cum eodem, qui lum commisit; & ex alia, illæ actiones non sunt gratæ, unde confessio fieri odiosa timeatur, quæ max, unde Fideles ad confessionem potius aliam cum fructu sperentur.

3. His positis certum esto primi generis actus quam licere sine licentia poenitentis, ita Doctorum citandi: quia satis odiosa redderetur confessio, si tur propter illam contra subditos procedi posset, propterea si quis ex Judicibus contra subditum gaviv testes, processum instituit, vel quid simile fecit: atque appareat hos actus initium habere iustitiam quantumvis tenui habita in confessione, & ejusmodi actus, utpote invalidi, rescindi ab eodem

4. Iam vero de actibus secundi, & tertiij generis mul sumptis, est duplex sententia. Prima inquit apud Sanch. *mox.* citandum, concedendum Confessario utriusque generis actus; quando unus ipse poenitentem gnoscat cum ad hos actus peragendos movetur in confessione. Ratio est, inquit, quia ex una parte non est frangere Sigillum colloqui cum eo, quo poenitentem communicavit; & ex alia, poenitens cum non beat jus absolutum ad eas actiones, illi nulla sit si tæ negentur. Bipartitos deinde hos Doctores Plares enim apud eundem, sentiunt, quandoque Confessarius posset, debere interdum exercere casus nes: atque adeo amovere indignum ab officio, amovere suffragium, non ministrare Sacramenta, &c. licet cooperetur, cum possit non cooperari, cum cato poenitentis. Multo autem plures apud eundem ejusmodi obligationi refragantur: quia nimirum hominum cogi debet, ut utatur remedio tam difficile periculo fractionis Sigilli.

5. Secunda sententia est aliquorum negantium, hæc est toties allata, nempe, ne sic in odium Fideles dat confessio. Ex qua sententia sequitur, Confessarium se debere gerere protus ac si nihil audisset, nec se subditum ab Officio amovere: negare suffragium, molynam, Sacramenta, claudere fenestram: se de continere ad insidias vitandas &c.

6. Thomas Sanchez *lib. 3. de matrim. disp. 16. num. 1.* (Vide etiam Fagund. *Eccles. præcep. lib. 6. cap. 3. a. 1.* ubi has duas sententias reulit sic addit. *Quid, dicunt in re iam dubia? Pro priori enim sententia militat veritas tot, tantorumque virorum (numera veritas enim viginti quinque, S. Thomam, Scotum, Suarez, & fortissima rationes: quare negari non possit, esse præsertim, Verum multo mihi magis semper placuit & placet posterior sententia, qua non poenitens nimirum damentis, &c. Hæc Sanchez.*

7. Ego cum Coninch. *d. d. 9. dub. 5. num. 67.* & Castr. *de penit. p. 19. §. 3. num. 18.* & Sanch. *loc. cit.* sententia legatur puto distinguendum esse de prædictis actibus, atque asserendum: non posse exerceri actus secundi generis, actus tertiij generis posse. Ratio est eadem, totiesque proposita: sed quia Doctores utriusque sententia, actus secundi, & tertiij generis minus distinctius minus rectè hæc tenus, nisi si quid me fallit, induci autem in hunc modum potest.

Si concedantur actus secundi generis, reddetur

generis confessionis; non verò, si concedantur tertij
generis actiones: ego has licebit exercere, non illas.
Antecedens probatur. Facile retraherentur Fideles à Sa-
cramento penitentie, si scirent posse quemlibet propter
audiam in illo foro amoveri ab officio, carere suffragio
quavis libero, repelli ab Eucharistia, privari commu-
nicatione cum aliis, & similia iugata, quæ sunt actio-
nes secundi generis. De hoc videtur si pra in *Metodo Con-
fessionis* cap. 6. §. 2. num. 20. At nemo ab eadem retraher-
etur; seu certe retrahi præsumeretur ea de causa, quod
scilicet, quis melius custodiat res suas, claudat fenestras
ad impedienda peccata, mortem effugiat, & simili-
bus, quæ sunt actiones tertij generis, cum ad hæc is idem
penitens, qui verè surgere à peccato per penitentiam
intendit, cooperari pro suo modo teneatur; quæ huius-
modi actus non quidem ingrati ritè penitenti, sed verò
gratissimi esse censendi sunt. Erubescencia autem nulla
potest obiter prudenter: quia cum hæc tertij generis actio-
nes non exercentur circa ejus personam singularem, ut
ceteris, potius is, (occasione, non inficior, data à Con-
fessario utente tamen iure suo) ad se advocat pudorè ma-
gis, quam Confessor eodem pudore penitentem afficit.
& illud habet: ar Clemens VIII. Decreto ann. 1594. 26.
Maj. generaliter interdicat ejusmodi usum. *Tam Superio-
res* (inquit) *pro tempore existentes, quam Confessarii qui
postea ad superiorem gradum fuerint, pomoti caveant,
ut in confessione ne ea notitia, quam de aliorum peccatis in
Confessione habuerunt, ad EXTERIOREM
GUBERNATIONEM M. mutantur.* Nec absumile
est Decretum R. P. Claudij Aquavivæ Generalis Socie-
tatis I. S. V. pro suis apud Castrop. loc. cit. n. 20. *Tamen si
(ut) non desint Doctores qui notitia per Confessionem
habita, salvo Sigillo Confessarii, ut nonnunquam licere
solvitur, notis tamen eam. Doctrinam sequi non expedire
iudicant. Quare caveant diligenter SUPERIORES,
ut vel ipsi vel nostrorum aliqui eam usquam Introducant,
privatimve aut publice doceant, nec ea, nisi forte de peni-
tentia licentia ullo modo utantur, sed ita se gerant in omni-
bus casibus Confessarii ac si in confessione nihil penitus
cognovissent.*
9. Respondeo: Hoc Decretum Clementis, quod ex
Hurtado de pen. d. 12. diff. 9. Prag. de pen. q. 11. d. 7. sine
inclinet Suar. de pen. d. 3. cit. scilicet 7. m. 9. non ad omnes
Confessarios, sed ad eos, qui Superiores sunt, vel deinceps
eius, dirigitur; solum prohibet, id quod alias iure divino
prohibitum erat, id est actiones primi, & secundi ge-
neris, non verò tertij, ex Laym. lib. 3. tract. 14. c. 14. 23. sine,
et etiam colligi potest ex Coninch. Castrop. & Sanchez
lecti citatis, qui scripserunt post dictum Decretum, &
tamen nostram opinionem à probabilitate non deji-
ciunt. Ratio autem est, quia hæc tertij generis actiones
nullo modo pertinent ad EXTERIOREM GUBER-
NATIONEM personarum; cum per has circa personas
singulares, nihil decernatur.
Decretum insuper R. P. Generalis Societatis I. S. V.,
quod ad Superiores ut invigileat, non verò ad subditos
dirigitur, eodem modo illas vetat, non has tertij generis:
quia cum hæc neminem sigillatim tangerent, suntque com-
muniter peccatorum impedimenta, easque non prohibue-
rit Clemens VIII. cui se conformem ipse reddere voluit;
non erat ratio, quamobrem has prohiberet.
Inquires, Potestne Prælati ex notia habita in Con-
fessione motus, magis advertere, ut notitias aliis extra
Confessionem sese offerentibus signis sufficiat in-
directus, aliquam ex dictis actionibus præstet?
Respondeo. Quidquid videatur concedere Th. Hur-
tado, est ex dictis diligenter distinguendum. Nam si
hæc actiones à Prælato præstandæ tangerent ipsum specia-
lem penitentem, V. G. ei Prælati suffragium denegabit,
& c. nullo modo potest, quia sic odiosa fieret Confessio;
nam Prælati hæc novam advertentiam inciperet adhi-
bere ex vi Confessionis: quod nullatenus licet. At si
actiones hæc non tangerent penitentem modo jam ex-
plicito, poterit sanè, quia tunc agitur de actionibus tertij

generis, quas licet concedimus. Quare si forte Prælati
ex vi Confessionis Penitentis, addita sua naturali sagaci-
tate, noter aliquod signum, non poterit cognitis ex
huius signi vi uti contra Penitentem: solum tunc po-
terit, quando signum est ejusmodi, ut etiam sine prædicta
relatione ad Confessionem Penitentis, ex se solo, sufficit
& movet ad inquirendum.

3. III Expediuntur quædam circa usum prædictæ notitiæ.

An possit quis simulatum Confessorem respicere?

10. **A** De ea, quæ hæcenus docuimus, expedienda
adhuc dubitatur Primo: Quid faciam ego Con-
fessarius si is, cui peccata mea aperire tanquam Confes-
sario consuevi, nunc confiteatur ipse mihi, detegatque se
non esse Sacerdotem; possūne ad illius pedes amplius
non accedere, ipso advertente, me ad hoc movere ex vi
confessionis ejus? Respondeo. Possum ex Sanchez d. 16.
n. 5. quia hæc omisso reduciatur ad actiones tertij gene-
ris, per illam enim nihil in penitentis personam exer-
ceo, sed negativè me habeo.

11. Quid si ex hac omissione alij suspicentur malum
de Sacerdote? Respondeo. Tunc poteris, & ex Delugo l. c.
scilicet 5. n. 105. debbis, alteri serio confiteri, hunc autem ne
illum prodas, confitearis solum exterius. At Fagundez
præc. Eccl. l. lib. 6. c. 3. n. 1. docet & posse, & non deb. re;
quia hæc omisso ostensiva delicti ex se non est. Verum si
alij alias sciebant illum non esse Sacerdotem, placet mihi
sententia hæc posterior Fagundez, propter rationem à
nobis expositam supra §. 1. n. 5. At si ignorabant, placet
sententia prior Delugo; quia tunc verè ejusmodi omis-
sio videtur esse per se manifestativa delicti, iuxta ea quæ
diximus, cit. §. 1. n. 21.

An possit respici penitentem sollicitans?

13. **D** Vbitatur Secundò, si vocet ad audiendum peni-
tentem, à quo timco, ne in peccatum inducat,
idque solum ex ejus præcedenti confessione noscant;
possūne ad illum non adire, si vel ipse rem advertat, vel
alij contra ipsum aliquid suspicentur? Respondeo: pos-
sunt immo obligor non adire; quia si penitens ad peccatum
in confessione sollicitat, jam illa nec est confessio, nec
Sigillo subiacet. Quod si alios casus effingas, vide eos
apud Doctores citatos; sunt enim ferè metaphysici.

De penitente impenitenti.

14. **D** Vbitatur Tertio: Si voceris à penitente, qui
bis, ter, pluries noluit tollere occasionem v. g.
proximam, potestne effugere, si ipse id advertat, vel alij de
ipso aliquid mali coniciant?

Respondeo, si tibi confessus est, ut confessionem simu-
laret, & in bona exultatione apud alios haberetur; potes
effugere, quia illa non fuit confessio, sed simulatio. Ve-
rùm si fuit vera confessio animo se adiuvandi, non potes
non ire si alij malum de penitente suspicentur; fuit enim
illa sacramentalis, licet inchoata confessio, Sigillum se-
cum trahens.

15. Quod si non alij, sed ipse solum id advertat; notum
videt in te obligationem eundi, quia ex una parte non
est rem revelare, si eandem ei committas, à quo rece-
pisti, ut toties dictum est; & ex alia, propter similes nega-
tiones non retrahentur à Confessione Fideles, immo ma-
gis ad eam cum debita dispositione faciendam excita-
buntur. Favet insuper alia ratio: quia tu merito negas, ut
penitens à sua contumacia resipiscat, sicuti merito, pro-
pter eandem rationem, eundem aliquando non absolvis

De scientie in Confessione Ecclesiam esse pollutam.

16. **D** Vbitatur Quarto: An si sciat ex Confessione Sa-
cerdos, Ecclesiam esse pollutam, possit in illa
celebrare, advertente id penitente vel aliis? &c.

Respondeo. Si ex omissione sacrificij aliqua notitia
peccati quoad alios, vel aliquod penitentem damnum
timeatur, poterit, & consequenter, juxta superius
dicta,

dicta, debet celebrare: quia fortius est vinculum Sigilli, quam violatæ Ecclesiæ. At si nullius detrimenti, vel notitiæ periculum sit, non poterit celebrare, ex Delugo l. c. n. 124. quia urget præceptum de non celebrando in loco violato: & non urget præceptum Sigilli, cum nullum periculum damni nec evulgationis adeo supponamus. At poterit celebrare, ex Bonacina, de pœn. d. 5. q. 6. c. 5. p. 4. n. 23. quia Ecclesiæ non præsumitur velle obligare Sacerdotem, ad non celebrandum, quando ex sola confessione novit locum esse pollutum, siquidem Ecclesiæ semper velle favere Sigillo credenda est. Utrumque probabile.

17. Quid si solus pœnitens id advertat? Non posse celebrare, probabiliter decernit Delugo l. c. quia ejusmodi omisso respectu ejusdem pœnitentis non est revelatio, ut sæpe diximus; & ex alia parte, non est actio circa peculiarem pœnitentis personam, nec rationaliter ipsi ingrata, immo Confessario onus erit (inquit) si iudicet se profuturum, nec sit sibi grave incommodum, monere etiam alios, ut nec ipsi celebrent. Verum ex ratione modo dicta à Bonacina, addita ea, quæ dicta est §. 2. n. 4. sine, consequitur posse celebrare, nec ad prædictam monitionem obligari, id quod certe ut probabiliter deductum amplecti sine dubio possumus.

CAPVT VII.

Cujusnam suspicionis periculum contra pœnitentem, ex vi Sigilli prohibetur?

1. Dictum est sæpe in præcedentibus, cavendum esse ne detor ulla suspicandi occasio contra pœnitentem. Occurrit scrupulus, an id de omni quamvis levi suspitione intelligendum sit?

Hac de re sic prudenter differit Delugo d. 23. scilicet §. num. 106. Intelligitur de suspitione probabili, non vero de coniecturis etiam levibus, quas analitici & nasuti facile faciunt. Ita Palatinus, S. Th. Scotus, Medina, alique: quod videtur etiam in praxi observari: esset enim, ferè impossibile omnem suspicandi occasionem indirectam omnibus auferre. Facilius autem excusantur occasiones negativæ, quam positivæ: v. g. si uni pœnitenti propter ejus puritatem Confes-

sarius maiora benevolentia signa ostendat, quam alii, quia enim sua, ut supponimus, efficiat, & non alii non possunt. Adverte etiam in aliqua materia propter eius & gravitatem, non reputari levem suspitionem, quia fortasse levis est v. g. quacunque occasio datur, ut etiam levis suspicandi adulterium uxoris sue, & vixime contra Sigillum, quia nimis diffidit relictus tali periculo. Hæc ille.

CAPVT VIII.

De culpa & pœna frangentis Sigillum.

1. Quædam ad culpam. In fractione Sigilli materia committi possunt. Primum, contra Reverentiam, seu reverentiam debitam Sacramento, Secundo contra Iustitiam, seu Charitatem, si quid reteregetur, quis poterit infamia. Tertio, contra fidem datam, quædam naturale, si res erat occulta.

Primum semper est mortale. Secundum, & tunc sunt venialia, quando infamia vel infidelitas non reperi, secus, sunt mortalia cum obligatione ad satisfactionem famæ, damneque secuti. Præpositus de pœn. q. 11. d. 1. & d. 4. n. 39. Cast. de pœn. p. 19. §. 1. n. 2. Bonacina d. 1. n. 1. & 4.

2. Dixi (primum semper est mortale) materia Sigilli patritate non habet ex omnium scilicet hominum apud Dianam p. 5. r. 5. ref. 8. Solum invenio S. P. C. n. 24. in impr. genuina: cui ex parte favet Ledesma apud Dianam ibid. & Sotus apud eundem, sic dicuntur: velari aliquid leve confessionis, modo sit peccatum, putant esse mortale, quod mihi durum videtur.

3. Quantum ad pœnam. Nulla non pœna confessionem patefacienti est in iure lata. Sic Coninch d. 1. pœn. dub. 47. Diana p. 5. r. 11. ref. 51. alique solent c. upriusque sexus, de pœn. dicitur, revelans debet poni a Sacerdote, & in arctum Monasterium deinde, quæ cum sit pœne ferenda, ei quis non nisi post sententiam subiacebit: atque hæc quidem pœna, certe est ordinaria, uni Confessario importunus, si re delinquat; cæteris erit extraordinaria, à iudice pro litate criminis taxanda, ut in superioribus c. 4. innuimus, Deus te, Lector, amet, & valeat.

FINIS.

Laus Deo, Beatissimæ Virgini, ac B. Aloysio Patrono meo.